

Варненски свободен университет
„Черноризец Храбър”

ЕИК по БУЛСТАТ: 103010965

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
за 2021 година

Годишният доклад за дейността на ВСУ „Черноризец Храбър”, гр.Варна за 2021 г. е изготвен съгласно изискванията на чл. 39 на Закона за счетоводството, на база анализ на развитието, пазарните тенденции и присъствие, обществената, макро- и микро-икономическата среда, финансово-икономическото състояние на университета за 2021 г. и перспективите за развитие.

1. Обща информация за дейността

1.1 Регистрация и дейност

ВСУ „Черноризец Храбър” е учреден през 1991 г. Съгласно чл.16 от Закона за висшето образование получава статут на висше училище с решение на 37-то Народно събрание от 21.07.1995 г. (Държавен вестник, бр.68/1995 г.). Именуван е „Черноризец Храбър” с решение на 39-то Народно събрание от 26.03.2003 г. (Държавен вестник, бр.30/2003 г.). На 12.04.2001 г. ВСУ получава институционална акредитация от НАОА. На 13.06.2019 г. НАОА дава нова институционална акредитация на университета за срок от шест години.

Седалище и адрес на управление: гр. Варна, 9007, район „Приморски”, к.к. „Чайка”, ул. „Янко Славчев” № 84.

ВСУ „Черноризец Храбър” като висше училище, съгласно чл.6, ал.1 и ал.2 от Закона за висшето образование, е юридическо лице с предмет на дейност: подготовка на специалисти, способни да развиват и прилагат научни знания в различни области на човешката дейност; повишаване квалификацията на специалисти; развитие на науката, културата и иновационната дейност. Осъществява се и стопанска дейност, пряко свързана с и помощна за основната дейност.

Разкрити клонове: Филиал на ВСУ „Черноризец Храбър” в гр. Смолян, ул. „Перелик” 2.

1.2 Собственост и управление

Предвидените в Закона за висшето образование функции на учредител на ВСУ „Черноризец Храбър”, съгласно Правилника за устройството и дейността на ВСУ, се изпълняват от Настоятелството, висш орган на управление.

Органи на управление на ВСУ са: Настоятелство, Президент на ВСУ, Академичен съвет, Ректор.

Представляващ университета е Президентът на ВСУ – доц.д-р Красимир Недялков.

1.3. Свързани лица

ВСУ „Черноризец Храбър” има отношение на свързано лице със следните предприятия и физически лица:

1.3.1. Предприятия:

- „Академичен парк 2020” АД - дружество-майка;
- „Академичен парк 2020 Инвест” ЕАД - дъщерно предприятие на дружеството-майка (предприятие от група);
- „Ханс-Плейс-Инвест” ЕООД – дъщерно предприятие на „Академичен парк 2020 Инвест” ЕАД (предприятие от група);
- „Академичен парк 2020 Холидей” ЕАД - дъщерно предприятие на дружеството-майка (предприятие от група);
- „Зеленика” ДЗЗД - съвместно предприятие на дружеството-майка;
- „Билдинг мастърс” ЕООД – съдружник в съвместно предприятие на дружеството-майка;
- Сдружение „ТУР-2013” - чрез ключов управленски персонал;
- Сдружение „Единение” - чрез ключов управленски персонал;
- „Гутоара” ООД - чрез ключов управленски персонал;
- Адвокатско дружество „Янев, Томов и партньори” - чрез ключов управленски персонал;
- Фондация „Родопски ценности Смолян” - чрез ключов управленски персонал;
- Сдружение „Инициативна международна асоциация по рѳгби” - чрез ключов управленски персонал;
- „Старите лозя” ДЗЗД - чрез ключов управленски персонал;
- Сдружение „Приятелѳ на Европа” - чрез ключов управленски персонал;
- Сдружение „Регионална агенция за предприемачество и иновации Варна” - чрез ключов управленски персонал;
- „Албатрос - 1” ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Мега транс” АД - чрез ключов управленски персонал
- „Чайка пропърти мениджмънт сървис” ООД - чрез ключов управленски персонал;
- „Профайер” ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Мега транс инженеринг” ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Морски свят 2011” ООД - чрез ключов управленски персонал;
- „Каданс” ЕООД - чрез ключов управленски персонал;
- „Студентско обслужване” ДЗЗД - чрез ключов управленски персонал;
- „Черноморски бряг” ДЗЗД - чрез ключов управленски персонал.
- Сдружение „Варненски некропол I” - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение БАПЕ - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение „Тракийски научен институт” – чрез ключов управленски персонал

1.3.2. Физически лица в състава на Настоятелството:

- проф.д.ик.н. Анна Манолова Недялкова - Председател на Настоятелството на ВСУ, Председател на Съвета на директорите на дружеството-майка,;
- доц.д-р Красимир Александров Недялков - Президент и член на Настоятелството на ВСУ, Изпълнителен член на Съвета на директорите на дружеството-майка;
- Яни Димитров Янев - Вицепрезидент и член на Настоятелството на ВСУ, Зам. председател на Съвета на директорите на дружеството-майка;
- проф.д-р Петър Георгиев Христов – Ректор и член на Настоятелството на ВСУ;
- проф.д-р Павел Георгиев Павлов – Директор на Институт за обучение на докторанти и член на Настоятелството на ВСУ;

- доц.д-р Елеонора Николова Танкова – Декан на факултет „Международна икономика и администрация” и член на Настоятелството на ВСУ;
- проф.д.пс.н.Галя Тодорова Герчева –Член на Настоятелството на ВСУ;
- проф.д-р Стефан Недялков Терзиев - Член на Настоятелството на ВСУ;
- проф. Петър Илиев Ангелов – Член на Настоятелството на ВСУ;
- Илия Петров Раев - Член на Настоятелството на ВСУ;
- Марин Михов Василев - Член на Настоятелството на ВСУ;
- Никола Петров Николов - Член на Настоятелството на ВСУ.

2 Анализ на дейността

Анализът на финансовото състояние на университета е направен на база на отчетите за 2021 г. и 2020 г. в хиляди лева.

2.1 Структура и движение на персонала

Категория персонал	2021 г.	2020 г.
2.1.1. Средносписъчен брой на персонала – от тях:	221	232
1. Ръководители	18	16
2. Специалисти	132	142
3. Техници и приложни специалисти	21	23
4. Помощен административен персонал	15	15
5. Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	2	2
6. Квалифицирани работници	2	2
7. Машинни оператори и монтажници	10	11
8. Професии, неизискващи специална квалификация	21	21

2.1.2. Движение на персонала	2021 г.	2020 г.
1. Наличност по списък в началото на годината	243	245
2. Приети от началото на годината – общо	9	17
3. Напуснали през годината – общо	28	19
4. Наличност в края на годината	224	243

2.2 Структура на разходите и приходите

2.2.1 Структура на разходите и приходите – нестопанска дейност

Разходи/приходи според икономическата им същност	2021 г.		2020 г.		изменение	
	хил.лв.	отн.дял	хил.лв.	отн.дял	хил.лв.	%
I. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА						
Б. Административни разходи	10 199	95,99%	9 787	95,37%	412	4,21%
Общо I:	10 199	95,99%	9 787	95,37%	412	4,21%
II. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ						
5. Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	10	0,09%	221	2,15%	-211	-95,48%
6. Други разходи по финансови операции	416	3,92%	254	2,48%	162	63,78%
Общо II:	426	4,01%	475	4,63%	-49	-10,32%
IV. ОБЩО РАЗХОДИ	10 625	100,00%	10 262	100,00%	363	3,54%
I. ПРИХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА						
Б. Приходи от регламентирана дейност						
1. Приходи от дарения под условие	1 020	9,77%	570	6,30%	450	78,95%
2. Приходи от дарения без условие	90	0,86%	27	0,30%	63	233,33%
4. Други приходи	9 125	87,42%	8 331	92,11%	794	9,53%
Общо I:	10 235	98,05%	8 928	98,71%	1 307	14,64%

II. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ						
5. Приходи от лихви	5	0,05%	7	0,08%	-2	-28,57%
8. Положителни разлики от промяна на валутни курсове	198	1,90%	5	0,05%	193	3860,00%
9. Други приходи от финансови операции	0	0,00%	105	1,16%	-105	-100,00%
Общо II:	203	1,95%	117	1,29%	86	73,50%
IV. ОБЩО ПРИХОДИ						
	10 438	100,00%	9 045	100,00%	1 393	15,40%
РЕЗУЛТАТ						
	-187		-1 217		1 030	

От посочените данни е видно, че разходите за нестопанска дейност през 2021 г. са увеличени с 3,54 % (363 хил.лв.) спрямо предходния период.

Административните разходи са увеличени с 4,21 % (412 хил.лв.), в т.ч.: за външни услуги с 1,98 % (36 хил.лв.), възнаграждения и осигуровки с 0,09 % (6 хил.лв.) и други разходи с 85,71 % (426 хил.лв.). Намалени са разходите за материали с 4,46 % (18 хил.лв.) и амортизации с 46,91 % (38 хил.лв.).

Финансовите разходи са спаднали с 10,32 % (49 хил.лв.) в резултат на намаляване на отрицателните разлики от промяна на валутни разлики с 95,48 % (211 хил.лв.) и увеличаване на други разходи по финансови операции с 63,78 % (162 хил.лв.).

Приходите от нестопанска дейност през 2021 г. са увеличени с 15,40 % (1 393 хил.лв.) спрямо предходния период.

Приходите от регламентирана дейност са се повишили с 14,64 % (1 307 хил.лв.). Това се дължи на увеличаване на постъпленията от образователни услуги с 9,53 % (794 хил.лв.).

Отчетените приходи от финансиране по договори за безвъзмездна финансова помощ са увеличени с 78,95 % (450 хил.лв.).

Приходите от получени дарения без условие са увеличени с 233,33 % (63 хил.лв.).

Финансовите приходи са нараснали с 73,50 % (86 хил.лв.), поради увеличаване на положителните разлики от промяна на валутни курсове с 3860 % (193 хил.лв.). Намалени са получените лихви по банкови сметки с 28,57 % (2 хил.лв.) и други приходи от финансови операции с 105 хил.лв.

2.2.2 Структура на разходите и приходите – стопанска дейност

Разходи/приходи според икономическата им същност	2021 г.		2020 г.		изменение	
	хил.лв.	отн. дял	хил.лв.	отн. дял	хил.лв.	%
А. РАЗХОДИ:						
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	84	55,63%	80	73,40%	4	5,00%
а) суровини и материали	6	3,97%	5	4,59%	1	20,00%
б) външни услуги	78	51,66%	75	68,81%	3	4,00%
3. Разходи за персонала, в т.ч.:	14	9,27%	12	11,00%	2	16,67%
а) разходи за възнаграждения	12	7,95%	10	9,17%	2	20,00%
б) разходи за осигуровки	2	1,32%	2	1,83%	0	0,00%
5. Други разходи, в т.ч.:	48	31,79%	11	10,09%	37	336,36%
а) балансова стойност на продадени активи	11	7,28%	11	10,09%	0	0,00%
6. Финансови разходи	5	3,31%	6	5,51%	-1	-16,67%
ОБЩО РАЗХОДИ	151	100,00%	77	100,00%	42	38,53%
Б. ПРИХОДИ:						
1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	77	82,80%	73	94,80%	4	5,48%
б) стоки	24	25,81%	22	28,57%	2	9,09%
в) услуги	53	56,99%	51	66,23%	2	3,92%
4. Други приходи	16	17,20%	4	5,20%	12	300,00%
ОБЩО ПРИХОДИ	93	100,00%	77	100,00%	16	20,78%

Финансов резултат преди данъчно облагане	-58		-32		-26	
Разходи за данъци от печалбата	-1				-1	
Финансов резултат след данъчно облагане	-57		-32		-25	

От посочените данни е видно, че разходите са увеличени с 38,53 % (42 хил.лв.) спрямо предходната година.

Увеличени са разходите по икономически елементи, както следва: за материали с 20,00 % (1 хил.лв.), външни услуги с 4,00 % (3 хил.лв.), възнаграждения с 20,00 % (2 хил.лв.) и други разходи с 336,36 % (37 хил.лв.).

Финансовите разходи показват спад с 16,67 % (1 хил.лв.).

Приходите от стопанска дейност са увеличени с 20,78 % (16 хил.лв.).

Отчетените нетни приходи от продажби бележи ръст с 5,48 % (4 хил.лв.), както следва: от стоки с 9,09 % (2 хил.лв.) и от услуги с 3,92 % (2 хил.лв.).

Увеличени са приходите от други продажби с 300,00 % (12 хил.лв.).

2.3 Капиталови ресурси

Резултатът от учебната дейност, отразен в „Отчета за приходите и разходите за нестопанска дейност“, е записан в статия „Други резерви“ от пасива на Баланса, съгласно т.4.2 от СС 9.

2.4 Препратки към Годишен финансов отчет

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти, утвърдени от Министерски съвет с ПМС № 394/30.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г., изм. ДВ. бр.15 от 19.02.2019 г.

2.4.1 Анализ на имуществената структура

Видове активи и пасиви	2021 г.		2020 г.		изменение	
	хил.лв.	отн.дял	хил.лв.	отн.дял	хил.лв.	%
АКТИВИ						
Дълготрайни активи						
Дълготрайни нематериални активи	0	0,00%	1	0,00%	-1	-100,00%
Дълготрайни материални активи	2 191	6,46%	2 152	5,93%	39	1,81%
Дългосрочни финансови активи	754	2,22%	918	2,53%	-164	-17,86%
Активи по отсрочени данъци	13	0,04%	12	0,03%	1	8,33%
Общо дълготрайни активи	2 958	8,72%	3 083	8,49%	-125	-4,05%
Краткотрайни активи						
Материални запаси	320	0,94%	311	0,86%	9	2,89%
Търговски и други вземания	201	0,59%	208	0,57%	-7	-3,37%
Парични средства	30 407	89,64%	32 670	90,00%	-2 263	-6,93%
Общо краткотрайни активи	30 928	91,17%	33 189	91,43%	-2 261	-6,81%
Разходи за бъдещи периоди	36	0,11%	30	0,08%	6	20,00%
ОБЩО АКТИВИ	33 922	100,00%	36 302	100,00%	-2 380	-6,56%

ПАСИВИ						
Резерви	32 070	94,54%	34 755	95,74%	-2 685	-7,73%
Провизии						
<i>Провизии за компенсируеми отпуски</i>	552	1,63%	556	1,53%	-4	-0,72%
Общо провизии	552	1,63%	556	1,53%	-4	-0,72%
Краткосрочни пасиви						
<i>Получени аванси</i>	118	0,35%	40	0,11%	78	195,00%
<i>Задължения към доставчици</i>	59	0,17%	67	0,19%	-8	-11,94%
<i>Задължения към предприятия от група</i>	41	0,12%	28	0,08%	13	46,43%
<i>Задължения към персонала</i>	24	0,07%	10	0,03%	14	140,00%
<i>Задължения към осигурители</i>	139	0,41%	142	0,39%	-3	-2,11%
<i>Данъчни задължения</i>	32	0,09%	51	0,14%	-19	-37,25%
<i>Други задължения</i>	23	0,07%	38	0,10%	-15	-39,47%
Общо краткосрочни пасиви	436	1,28%	376	1,04%	60	15,96%
Приходи за бъдещи периоди, финансираня	864	2,55%	615	1,69%	249	40,49%
ОБЩО ПАСИВИ	33 922	100,00%	36 302	100,00%	-2 380	-6,56%

Активите на ВСУ „Черноризец Храбър“ към 31.12.2021 г., спрямо предходната 2020 г., са намалени с 2 380 хил.лв., в процентно изражение с 6,56 %.

Дълготрайните (нетекущите) активи формират 8,72 % от общата стойност на активите. Тяхната стойност намалява с 4,05 % в края на годината, спрямо предходната, предимно поради намаляване на дългосрочните финансови активи. Относителният им дял в структурата на активите се е увеличил с 0,23 %.

Краткотрайните (текущите) активи формират 91,28 % от общата стойност на активите. Те са намалени в стойностно изражение с 6,79 % спрямо 2020 г. Относителният им дял в структурата на активите показва намаление с 0,23 %.

ВСУ „Черноризец Храбър“ финансира основната си дейност със собствен капитал.

Резервите към 31.12.2021 г. формират 94,54 % от общата стойност на пасивите. Стойността им намалява през 2021 г. спрямо отчетената в 2020 г. с 7,73 %. Относителният им дял показва намаление с 1,20 %.

Към 31.12.2021 г. ВСУ няма дългосрочни (нетекущи) пасиви.

Краткосрочните (текущите) задължения в края на 2021 г. формират 2,91 % от общата стойност на пасивите. В стойностно изражение се увеличават с 6,01 %. Относителният им дял показва увеличение с 0,34 %.

Финансиранията по проекти към 31.12.2021 г. формират 2,55 % от общата стойност на пасивите. В стойностно изражение се увеличават с 40,49 %, а като относителен дял с 0,86 %.

2.4.2 Дълготрайни материални активи

(в хил.лв.)

Отчетна стойност	Салдо към 01.01.2021 г.	Придобити активи	Отписани активи	Салдо към 31.12.2021 г.
Машини, производствено оборудване и апаратура	344	-	1	343
Съоръжения и други	4 336	83	45	4 374
Разходи за придобиване на ДМА	289	-	-	289
Общо	4 969	83	46	5 006

(в хил.лв.)

Признати амортизации	Салдо към 01.01.2021 г.	Начислена амортизация	Отписана амортизация	Салдо към 31.12.2021 г.
Машини, производствено оборудване и апаратура	344	-	1	343
Съоръжения и други	2 473	42	43	2 472
Общо	2 817	42	44	2 815

(в хил.лв.)

Балансова стойност	Салдо към 01.01.2021 г.	Салдо към 31.12.2021 г.
Машини, производствено оборудване и апаратура	-	-
Съоръжения и други	1 863	1 902
Разходи за придобиване на ДМА	289	289
Общо	2 152	2 191

2.4.3 Търговски и други вземания

Търговските и други вземания на университета са в размер на 955 хил.лв., както следва:

- Дългосрочни вземания – 754 хил.лв. – по договори за прехвърляне на вземания;
- Краткосрочни вземания – 201 хил.лв., в т.ч.:
 - вземания от клиенти и доставчици по аванси в размер на 9 хил.лв.;
 - други вземания в размер на 192 хил.лв.

2.4.4 Парични средства

Към 31.12.2021 г. ВСУ има налични парични средства в каса, разплащателни и депозитни сметки в лева и валута. Паричните средства във валута се оценяват по заключителния курс на БНБ към датата на годишния финансов отчет.

2.4.5 Дългосрочни и краткосрочни задължения

Към датата на годишния финансов отчет университетът няма дългосрочни задължения, получени заеми и кредити.

Краткосрочните задължения в размер на 988 хил.лв., са както следва:

- Провизирани задължения по компенсируеми отпуски в размер на 552 хил.лв., от които 464 хил.лв. за възнаграждения и 88 хил.лв. за осигурителни вноски;
- Задължения към клиенти по аванси в размер на 118 хил.лв., които представляват авансово внесени такси за обучение;
- Задължения към доставчици – 59 хил.лв., платени през м. януари 2022 г.;
- Задължения към предприятия от група – 41 хил.лв., платени през м. януари 2022 г.;
- Задължения към персонала – 24 хил.лв., платени през м. януари 2022 г.;
- Осигурителни задължения – 139 хил.лв., начислени през м.декември 2021 г. и преведени към републиканския бюджет през м. януари 2022 г.;
- Данъчни задължения – 32 хил.лв., свързани с начислени ДДС и данък по ЗДДФЛ през м.декември 2021 г. и данък върху разходите по чл.204 от ЗКПО, начислени през 2021 г. Сумите са преведени към републиканския бюджет съгласно законоустановените срокове.

2.5 Финансов анализ

(в хил.лв.)

№	Показатели:	2021 г.	2020 г.	2021 г. / 2020 г.	
				стойност	процент
1	Финансов резултат	-244	-1 249	1 005	80,5%
2	Нетен размер на приходите от продажби	10 312	9 001	1 311	14,6%
3	Собствен капитал	32 070	34 755	-2 685	-7,7%
4	Пасиви (дългосрочни и краткосрочни)	988	932	56	6,0%
5	Обща сума на активите	33 922	36 302	-2 380	-6,6%
6	Приходи	10 531	9 122	1 409	15,4%
7	Разходи	10 776	10 371	405	3,9%
8	Краткотрайни активи	30 964	33 219	-2 255	-6,8%
9	Разходи за бъдещи периоди	36	30	6	20,0%
10	Налични краткотрайни активи (8-9)	30 928	33 189	-2 261	-6,8%
11	Краткосрочни задължения	988	932	56	6,0%
12	Краткосрочни вземания	201	208	-7	-3,4%
13	Краткосрочни финансови активи	-	-	0	0,0%
14	Парични средства	30 407	32 670	-2 263	-6,9%
15	Материални запаси	320	311	9	2,9%
Ефективност:					
16	Коеф. на ефективност на разходите (6/7)	0,9773	0,8796	0,0977	11,1%
17	Коеф. на ефективност на приходите (7/6)	1,0233	1,1369	-0,1137	-10,0%
Ликвидност:					
18	Коеф. на обща ликвидност (10/11)	31,3036	35,6105	-4,3069	-12,1%
19	Коеф. на бърза ликвидност (12+13+14)/11	30,9798	35,2768	-4,2971	-12,2%
20	Коеф. на незабавна ликвидност (13+14)/11	30,7763	35,0536	-4,2773	-12,2%
21	Коеф. на абсолютна ликвидност (14/11)	30,7763	35,0536	-4,2773	-12,2%
Финансова автономност:					
22	Коеф. на финансова автономност (3/4)	32,4595	37,2908	-4,8313	-13,0%
23	Коеф. на задлъжнялост (4/3)	0,0308	0,0268	0,0040	14,9%

Показателите за ефективност на приходите и разходите са подобрени спрямо 2020 г. на база увеличаване на приходите с 15,4 %, а на разходите само с 3,9 %.

Коефициентът на ефективност на разходите е подобрен с 0,10 пункта.

Коефициентът на ефективност на приходите е подобрен с 0,11 пункта.

Резултатите от анализа на ликвидността показват, че ВСУ е в състояние своевременно и в пълен обем да извършва разплащания по възникнали задължения. Коефициентите през отчетния спрямо предходния период са намалени с 4,3 пункта. За отчетния период текущите активи превишават 31 пъти текущите задължения.

Коефициентът на финансова автономност е намален с 4,8 пункта. Привлеченият капитал през отчетния период се покрива 32 пъти със собствен капитал.

Коефициентът на задлъжнялост показва, че задълженията са само 0,03 лв. спрямо 1 лв. собствен капитал.

2.6 Финансови инструменти, политика по управление на финансовия риск и експозиция към основните групи финансови рискове

При осъществяване на дейността си ВСУ „Черноризец Храбър“ може бъде изложен на определени финансови рискове, които оказват въздействие върху неговите резултати. Това са:

- валутен риск;
- ценови риск;
- кредитен риск;
- ликвиден риск;
- риск, свързан с паричния поток.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на университета.

Политиката на ВСУ за управление на финансовия риск е консервативна, като главна цел е в хода на обичайната му дейност финансовите ресурси да не бъдат изложени на посочените рискове.

Политиката относно управление на финансовия риск на ВСУ касае способността му да:

- изпълнява задълженията си навременно;
- реализира добра събираемост на вземанията;
- генерира приходи;
- финансира приоритетно ключови инвестиционни проекти;
- да инвестира в рентабилни инвестиции.

Политиката относно управление на финансовия риск на ВСУ отчита влиянието на ключови фактори като:

- междуфирмените вземания и задължения;
- събираемост на вземанията;
- ценова политика;
- търговска политика;
- данъчна политика и ползването на данъчни облекчения;
- плащане на санкции;
- технологичната обезпеченост на университета;
- пазари за реализация на предлаганите услуги;
- конкурентоспособността на университета;
- взаимоотношения с финансово-кредитни институции;
- развитие на международните отношения.

Политиката относно управление на финансовия риск на ВСУ включва следните принципи:

- стриктно спазване на действащото законодателство;
- мониторинг на ключови финансови показатели;
- обезпечаване на мениджмънта с финансово - счетоводна информация за вземане на решения;
- своевременно осигуряване на необходимите финансови ресурси за развитие на университета при възможно най-изгодни условия;
- ефективно инвестиране на разполагаемите ресурси (собствени и привлечени);
- управление на капитала и активите на университета (включително и привлечените капитали);
- финансово обезпечаване на съхранението и просперитета на университета.

2.6.1 Валутен риск

Валутният риск е вид пазарен риск, носещ заплаха за инвестициите или корпоративните паричните потоци в чуждестранна валута, който произтича от възможността за негативни ценови динамики на валутни двойки.

Като гарант за макроикономическата стабилност, България запазва паричния съвет при съществуващото равнище на фиксиран валутен курс от 1,95583 лева за 1 евро до присъединяването на страната към еврозоната.

ВСУ осъществява своята дейност основно на вътрешния пазар. Поради това е изложен на нисък валутен риск, тъй като почти всички операции и сделки са деноминирани в български лева и евро. Известна степен на валутен риск съществува единствено по сключения договор за прехвърляне на вземания в щатски долари, но без това да застрашава дейността на университета.

2.6.2 Ценови риск

Ценовият риск се определя в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешнофирмените разходи. Продажната цена трябва да бъде съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на университета и да носи определено ниво на печалба. Същевременно с това, цената следва и да не се отдалечава значително от дефинираната на пазара, тъй като това ще рефлектира върху търсенето на услугите.

Управлението на ценовия риск за ВСУ изисква периодичен анализ и коригиране на таксите за обучение съобразно пазарните промени.

На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и нивото на вътрешнофирмените ни разходи, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяме ценовия риск като нисък.

2.6.3 Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност ВСУ не използва заемни средства и не е изложен на кредитен риск.

2.6.4 Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква при положение, че университетът не изпълни насрещните си задължения, когато те станат изискуеми. Ръководството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията на университета.

На база анализа на задълженията на ВСУ, както и съотношението между собствения и привлечен капитал, към момента на изготвяне на настоящия доклад няма ликвиден риск.

2.6.5 Риск, свързан с паричния поток

Рискът, свързан с паричния поток разглежда проблемите с наличните парични средства в университета. Тук от съществено значение е договорната политика, която следва да защитава фирмените финанси, като гарантира регулярни входящи потоци от страна на клиенти, както и навременни плащания на задълженията.

Управлението на риска, свързан с паричните потоци за ВСУ, изисква поддържане на положителна стойност на ликвидността, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения.

На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци към момента на изготвяне на настоящия доклад няма риск, свързан с паричния поток.

2.6.6 Други рискове, свързани с влиянието на основните макроикономически фактори:

➤ В началото на 2020 година, поради разпространение на новия коронавирус COVID - 19 в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март 2020 г. българското правителство обяви извънредно положение за период от един месец и въведе редица рестриктивни и защитни мерки за бизнеса и хората. За овладяване на създалата се извънредна ситуация е приет и обнародван Закон за мерките и действията по време на извънредното положение.

Разпространението на COVID-19 се оценява като събитие със значително влияние върху глобалното търсене и предлагане на стопански и финансови ресурси, като съществува значителна несигурност в икономическата активност на множество бизнеси и стопански субекти. Пандемията предизвиква чувствително намаляване на икономическата активност в световен мащаб и в страната и поражда значителна неизвестност за бъдещите процеси в макроикономиката през 2021 година и след това.

След обявяване на извънредно положение в страната, университетът не е преустановявал своята дейност. Това до голяма степен е продиктувано и от характера и спецификата на дейността му.

Благодарение на създадената организация, преподавателите провеждат онлайн учебни занятия. Курсовете дават на студентите нужните им материали за самостоятелна подготовка и контрол на знанията, а занятията във виртуалните учебни зали им позволяват синхронна видео комуникация с преподавателите в пълния обем на хорариума на учебните дисциплини.

Всички дейности, в това число: кандидатстудентска кампания, учебен процес, научна работа, административно обслужване, управление на процесите и контролът на качеството, връзката със социалните партньори, се провеждат онлайн.

Студентите, преподавателите и администрацията имат изградени институционални профили в домейна на Университета @vfu.bg и могат да комуникират свободно чрез редица интегрирани приложения за синхронна и асинхронна комуникация.

Ръководството оценява това събитие като некоригиращо събитие, настъпило след датата на годишния финансов отчет, което въпреки съществен си ефект върху икономиката в страната, няма да постави под съмнение възможността на ВСУ да продължи да функционира като действащо предприятие в обозримо бъдеще.

Ръководството ще продължи да следи потенциалното въздействие на пандемията с оглед вземане на навременни и адекватни решения за смекчаване на възможните бъдещи ефекти върху дейността на университета. Поради непредсказуемата динамика на COVID-19, обхватът и ефектите върху финансово състояние и резултатите от дейността на ВСУ е практически невъзможно да бъдат оценени на този етап, защото са зависими, както от настъпването на бъдещи непредвидими събития, така и от по-нататъшните мерки, които ще предприеме правителството във връзка с пандемията.

Ръководството счита възникналата извънредна ситуация от появата на коронавируса за некоригиращо събитие след датата на отчетния период, защото смята, че то няма да окаже влияние върху активите и кредитния риск на ВСУ и няма да постави под съмнение възможността на университета да продължи да функционира като действащо предприятие.

В тази връзка ВСУ анализира събираемостта на вземанията след отчетната дата и оценява отчетените обезценки към края на отчетния период като адекватни в исторически аспект. Анализирайки текущите условия, свързани с COVID – 19 и всякакви разумни и поддържащи прогнози, доколкото е възможно да се направят такива, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци, Ръководството на ВСУ счита, че към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, всички нововъзникнали финансови активи се категоризират във Фаза 1 като финансови активи с нисък кредитен риск и тяхното кредитно качество не се е влошило значително независимо от извънредните събития, свързани с COVID – 19. Евентуални корекции в очакваните кредитни загуби които биха възникнали при забавяне в разплащанията ще бъдат оповестени в междинните финансови отчети.

ВСУ стриктно следи кредитния риск и не очаква съществени отклонения и просрочия по задълженията и несъбираемост на вземанията.

➤ Очаква се военният конфликт „Русия-Украйна” и свързаните с него икономически санкции и други мерки, предприети от правителствата по света, да имат значителен ефект, както върху местните икономики на отделните страни, така и на глобалната икономика. Вероятно много от предприятията ще бъдат засегнати непряко или ще са изправени пред значителни несигурности по отношение на потенциалното му косвено въздействие, например от потенциални колебания в цените на стоките, цените на енергията, валутните курсове, недостиг на доставки, инфлация и др. На този етап ръководството не е в състояние да оцени надеждно въздействието, тъй като събитията се развиват на ежедневна база, както и че дългосрочното въздействие може също да повлияе на обемите на търговия, паричните потоци, рентабилността и др. Некоригиращите последващи събития не оказват влияние върху оценката на активите и пасивите към датата на баланса. Това се отнася, наред с други съображения, и до оценки, включително обезценка на активи, справедливи стойности и провизии.

Следователно, военният конфликт между Украйна и Русия и свързаните с него санкции към Русия, оценен като некоригиращо събитие за целите на годишните финансови отчети за 2021 г.:

- Не води до преизчисляване на приблизителни счетоводни оценки и справедливи стойности: не се изисква преразглеждане на допускания и параметри в модели за обезценка и оценка по справедлива стойност, тестове за възстановимост на вземания, кредити, дълготрайни активи, материални запаси, отсрочени данъчни активи и други подобни;
- Не води до промяна в класификация (напр. текущи/нетекущи, държани за продажба/търгуване) на активи и пасиви: всякакви съпътстващи промени в намеренията на ръководството на предприятията и договореностите след 31.12.2021 г. не водят до преразглеждане на класификациите на активи и пасиви към 31.12.2021 г.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме другите рискове, свързани с влиянието на основни макроикономически фактори като: ниски рискове.

2.7 Важни събития, настъпили след датата, към която е съставен годишния финансов отчет

Няма настъпили събития след изготвянето на годишния финансов отчет, изискващи оповестяване.

2.8 Политика по опазване на околната среда

ВСУ „Черноризец Храбър” полага усилия за постигане на непрекъснато подобрене на екологичните показатели и резултатността си спрямо околната среда при осъществяване на дейността си, в предлагането на стоки и услуги.

Основните принципи и приоритети на политиката по опазване на околната среда са:

- оценка влиянието върху околната среда на осъществяваните от университета дейности, предлаганите стоки и услуги;
- съответствие с нормативните изисквания по опазване на околната среда, имащи отношение към дейностите и процесите на университета и техните аспекти;
- спазване на всички нормативни актове и вътрешни разпоредби за опазване на околната среда;
- следене на ключовите характеристики на процесите и дейностите, имащи значимо въздействие върху околната среда и вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда;
- икономия на енергия, материали и хартия във всички дейности;
- ефективно управление на генерираните отпадъци, намаляването и рециклирането им;

- ангажираността и съпричастността на работещите в университета по отношение на политика за опазване на околната среда;
- обучение и засилване на персоналната отговорност на работещите към опазване на околната среда;
- популяризация на концепцията за „зелена околна среда” сред персонала, клиентите и доставчиците на университета.

2.9 Научно - изследователска и развойна дейност

Научноизследователската дейност се провежда в съответствие с научната политика на ВСУ и потребностите на обществената практика. Финансирането ѝ се осъществява въз основа на конкретизиран от Академичния съвет план за всяка учебна година.

Научноизследователската дейност във ВСУ „Черноризец Храбър” се основава на действащите в Република България разпоредби на Закон за висшето образование, Закон за насърчване на научните изследвания, Закон за развитие на академичния състав и Правилника за приложението му, решенията на Настоятелството на ВСУ, Правилника за устройството и дейността на ВСУ и вътрешноуниверситетските нормативни актове (Наредба № 2 за управлението и организацията на научноизследователската дейност, Наредба № 3 за академичния състав, Наредба № 12 за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките”).

Научноизследователска дейност във ВСУ „Черноризец Храбър” се осъществява в следните направления:

- Развитие на изследователска и проектна дейност по приоритетни научни направления. Това дава възможност за концентриране на научния потенциал в съответните области и интегриране на усилията на различните професионални направления, насочени към развитие на интердисциплинарни изследвания;
- Практическо използване на Концептуалния модел за трансформация на НИД в университета - идентифициране на научен проблем; формиране на научен екип от учени, докторанти, студенти; разработване на конвертируем и продаваем научен проект/продукт; реализиране на резултатите като научен продукт и като компонент на образователния процес;
- Пазарна ориентация на научноизследователската и консултантска дейност в университета. Изготвена и приета от академичното ръководство е процедура за договаряне на изследвания по поръчка на потребители. Това осигурява нормативна, правна и административна рамка за регулиране на научно-приложните разработки, консултантски и експертни услуги и за практическо прилагане на новата визия за НИД във ВСУ.

3. Управление и перспективи за развитие

Мисията на ВСУ „Черноризец Храбър” е заявената пред обществото и младите хора отговорност на учредителите и академичния състав университетът да бъде:

- Европейски модел на частното висше образование.
- Изследователски и високотехнологичен тип университет.
- Гъвкав, иновативен и адаптивен към динамиката на пазара на труда и потребностите на обществото.
- Ориентиран към студентите, тяхната професионална пригодност и личностна реализация.
- С висококвалифициран и международно конвертируем собствен академичен състав.
- Отговорен за перманентната реализация на философията „тотално качество”.
- Инициатор и активен субект на институционални, социални и бизнес партньорства за развитие на човешките ресурси, за повишаване на техния образователен и професионален капацитет.

Управлението на ВСУ „Черноризец Храбър” е съобразено със:

- Законите на Република България, уреждащи висшето образование, науката и други, свързани с тях дейности;
- Критериите за институционална акредитация на висшите училища, утвърдени със заповед на Председателя на НАОА;
- Тенденциите и стандартите на Европейското образователно и научно пространство;
- Мисията на ВСУ и спецификата му на частно висше училище.

Целеви задачи на управлението:

Цел: Варненският свободен университет да се утвърди като лидер в разработването и реализацията на нов модел на дейността си, който да стимулира иновациите и предприемачеството като фактор за успешната адаптация към промените на средата и конкурентоспособност на международния образователен пазар. Университетът да продължи утвърждаването си като предпочитана образователна дестинация с акцент върху качествено и практически ориентирано образование и успешната реализация на завършилите. Да утвърждава интегриран подход за генериране на приложими и финансово рентабилни резултати от образователната, научната, художественотворческа дейности и услуги за студентите.

Приоритети на приетата от Настоятелството на ВСУ „Стратегия за развитие през периода 2018 г. - 2022 г.” :

- Промяна на образователния модел за изграждане на съвременни компетенции;
- Решително повишаване на дела и качеството на научните изследвания;
- Приобщаване към Европейското изследователско пространство, работа в мрежи и клъстери;
- Консолидиране на академичния потенциал и изграждане на капацитет за реализация на новия образователен модел и създаване на иновационна екосистема;
- Създаване на високотехнологична среда, базирана на световните научни достижения в съответната предметна област и приложение на съвременните ИКТ и дигитални технологии.
- Създаване на благоприятна среда за публично-частно партньорство и сътрудничество между образователната, научната и стопанска дейности;
- Фокусиране върху създаването и стимулирането на пазари.
- Управление базирано на баланса между пазар - продукт – капацитет - икономически и социален резултат;
- Гарантиране на устойчивост на системата чрез създаване на адекватен, международно конвертируем академичен капацитет, целенасочено осигуряване на необходимите ресурси и управлението им на проектен принцип.

Стратегията обхваща насоки за работа по следните основни направления в дейността на Варненски свободен университет:

- Академична дейност - постигане на диференциация на академичния продукт на ВСУ от неговите конкуренти на база високо качество, практическа приложимост на обучението, иновативност, интернационализация, успешна реализация на обучаващите се;
- Научноизследователска и развойна дейност - изграждане на ВСУ като университет от научноизследователски тип, генериращ научни резултати с положителен финансов ефект за институцията в резултат на практическото им приложение в местната, националната и международната икономика. ВСУ да се утвърди като привлекателна екосистема за научни изследвания и като институция изграждаща изследователи, конкурентоспособни на регионално и европейско ниво;
- Управление и съпътстваща стопанска дейност - устойчиво и ефективно управление на ВСУ, базирано на последователна управленска информация, дефинирани управленски

- процеси и следващо принципите за финансова рентабилност, което направлява институцията към постигането на мисията и стратегическите ѝ цели;
- Инвестиционна дейност - развиване на добре аргументирана инвестиционна дейност с обоснован положителен финансов ефект за ВСУ, която подпомага постигането на стратегическите цели на институцията;
 - Социално-обществена дейност - ВСУ да засили позициите си на отговорен и активен социален партньор, работещ в полза на обществото, превръщайки се в център на знанието на регионално, на национално и международно ниво.

Визия:

- ВСУ ще следва мисията си за по-нататъшно утвърждаване в национален и международен план като институция, съответстваща на обществените потребности и предизвикателствата на Industry 4.0 и Big Data („skills revolution“);
- Ще реализира образователен модел, ориентиран към знания, умения и компетентности, осигуряващи пълноценната реализация на студентите в професионален и личностен план;
- В контекста на рисковете и шансовете за устойчиво развитие на професионалните направления ще оптимизира академичния си профил, ще диференцира конкурентните си предимства и ще се позиционира в области, отговарящи на капацитета и наличието на критична маса от собствени преподаватели;
- Ще работи активно за интеграцията си в националната и регионална образователна, научна и иновационна екосистема и създаване на ефективни партньорства за научни изследвания и художественотворческа дейност;
- Ще реализира устойчиво и ефективно управление, базирано на баланса между пазар - продукт – капацитет - икономически и социален резултат. Акцент на управлението ще бъде проектният подход, основан на ясно дефинирани процеси, персонализирани отговорности и индикатори за измерване на резултатите.

Дата: 31.03.2022 г.

Съставител:

(Румяна Константинова Жекова)

Ръководител:

(доц.д-р Красимир Александров Недялков)

